

ДАРИТЕЛСКИ ЖЕСТОВЕ НА ПРЕСЕЛНИЦИ ЗА ЯМБОЛ, ОТРАЗЕНИ В БЪЛГАРСКИЯ ПЕРИОДИЧЕН ПЕЧАТ

Христина Женкова

Създаден през 40-те години на XIX в. българският възрожденски печат е един от факторите за развитието на българската възрожденска литература. Като динамично звено в системата на културни комуникации през Възраждането той се явява в някои случаи единствен извор при изясняване на противоречивите процеси в развитието на българското възрожденско общество¹. Неговата непосредствена задача е да повдигне самочувствието на българина, да го призове към обществена активност, да му даде познания.

Българските вестници през Възраждането излизат въпреки трудностите при финансирането, печатането и разпространението и застъпват най-важните за българското общество идеи. Зад статиите и дописките стоят идеалите за национално освобождение, самостоятелна българска църква, запазване на българската идентичност - език, религия, самобитност.

Целта на настоящото кратко съобщение е да представи няколко дарителски жеста на ямболски преселници в Браила, предназначени за ямболски училища и културни учреждения и тяхната роля за повишаване на националното самочувствие на ямболци.

В началото на 30-те години на XIX в. югоизточните български земи, включително и Ямболско, преживяват един от най-сериозните демографски трусове в своята история - масово преселване на българи на север от р. Дунав, главно във Влахия и Южна Бесарабия. След Руско-турската война 1828 - 1829 г. в румънския крайдунавски град Браила намират убежище повече от 1000 български семейства, главно от Сливен, Ямбол, Котленско, Айтоско и други селища от югоизточните български земи². Около 1837 г. този процес на заселване в основни линии приключва и българската емигрантска колония в Браила става една от най-многочислените в румънските земи. Предприемчивост и стопанска активност, сравнително будно народностно съзнание са едни от основните черти на българите в Браила. Те успяват за кратко време да осъществят мащабни за времето си проекти за българската общност в Румъния - основано е българско училище, развива се активна театрална дейност, издават се един след друг вестници - „Българска пчела“ и последвалите „Дума на българските емигранти“ и „Дунавска зора“, под редакцията на Добри Войников. Най-мащабното, подкрепено от браилските българи